

Mluvím, tedy jsem - nové materiály pro česko-ukrajinské Konverzační kluby

24.3.2023 - Václav Zeman | Člověk v tísni

Za okny plzeňského klubu se v tomto březnovém odpoledni ještě prohánějí sněhové vločky, uvnitř je v plném proudu jedna z hodin takzvaného Konverzačního klubu.

Šestnáctiletý Artem má před sebou papír a píše na něj všechna slova, která ho napadají k tématu nakupování. Poté si bere do rukou pracovní list s obrázkem ženy u počítače, pod kterým je napsáno: To je Eva. Tento týden si už 3x objednala něco z internetu... Jeho úkolem teď je dovyprávět lektorce klubu Anně Byshliaha, jak by tento příběh mohl pokračovat.

„V tomto Konverzačním klubu jsme se dosud scházeli jednou týdně na jeden a půl hodiny, teď s blížícími se přijímacími zkouškami setkávání rozšíříme na třikrát týdně po jeden a půl hodiny,“ popisuje lektorka Konverzačního klubu Člověka v tísni Anna Byshliaha. Setkává se zde s mladými Ukrajinci, kteří uprchli do Česka před probíhající válkou, a chtěli by se zde letos hlásit na české střední školy. Na lekce českého jazyka do klubu nyní chodí dvanáct mladých Ukrajinců a Ukrajinek. *„Snažíme se v klubu s účastníky otevírat běžná témata, se kterými se mohou setkat. Rozšiřují si tak slovní zásobu a připravují se na pohovor, který je čeká při přijímací zkoušce na českou střední školu,“* doplňuje Anna. Studenti z Ukrajiny, kteří se hlásí na českou střední školu, dostali výjimku a nemusí absolvovat test z českého jazyka, který je součástí jednotné přijímací zkoušky, musí však absolvovat pohovor z českého jazyka se zástupci školy, který ověří jejich jazykové dovednosti.

Ve společnosti Člověk v tísni proto na začátku tohoto roku vznikla konkrétní pomůcka pro tyto Konverzační kluby a podobné příležitosti, kdy se ukrajinští studenti učí češtinu. Jde o sadu deseti pracovních listů k vybraným tématům běžného života.

Jen tak si pokecat

Pracovní listy obsahují metodickou část pro lektora i obrázky, kartičky a další materiály pro studenty. Jsou zpracovány k tématům běžného života, jakou jsou sport, nakupování, volný čas, ale i k tématům jako jsou sociální sítě nebo filmy a seriály. *„Je důležité říci, že cílem těchto materiálů a konverzačních klubů není výuka češtiny ve smyslu gramatických pouček, ale rozmluvení účastníků a vybudování jejich jazykového sebevědomí,“* vysvětluje autorka pracovních listů Veronika Kartáková z Člověka v tísni. Konverzační klub může podle ní posloužit i jako dobrý integrační nástroj, pokud se ho budou účastnit i české děti. *„S tím jsem materiály tvořila, aby byly zajímavé a atraktivní i pro někoho, kdo má češtinu jako mateřský jazyk, aby ho zkrátka bavilo “si jen tak pokecat”,“* dodává Veronika.

„Tyto materiály jsou skvěle zpracované a pro lektorky opravdu užitečné. Máme na ně kladnou odezvu i od účastníků klubu. Přípravu na přijímací zkoušky ale musíme rozšířit i o práci s dalšími materiály, protože součástí rozhovorů bude i gramatika,“ popisuje Marie Šamanová, která v plzeňské kanceláři Člověka v tísni koordinuje aktivity na podporu uprchlíků z Ukrajiny.

Konverzační klub mezitím spěje ke svému konci. Anna s Artemem jej zakončují scénou z obchodu. Jeden z nich se na několik minut stává prodávčem, druhý nakupujícím.

Pracovní listy pro Konverzační kluby

Materiály pro konverzační kluby jsou určeny pro skupiny českých i ukrajinských teenagerů, lze je ale využít i se staršími účastníky. Pracovní listy je možné také využít v individuálním doučování nebo kdykoliv, kdy potřebujete zařadit do hodin češtiny konverzační aktivity. Máme 10 hotových témat, která lze volit v libovolném pořadí, protože nenavazují na sebe. Všechna témata mají velmi podobnou strukturu. Pracovní listy obsahují aktivity na rozmluvení, sadu konverzačních otázek, práci s videem a další různorodé aktivity. Na první straně jsou vždy instrukce k jednotlivým aktivitám pro lektora, od druhé strany dále se jedná o pracovní list, který se rozdává účastníkům.

Všech deset pracovních listů i úvodní manuál se seznamovacími aktivitami jsou ke stažení na webu Doucujte.cz.

Nebouchat jen češtinu

S materiály pro Konverzační kluby pracují lektori Člověka v tísni i na Liberecku. Zde je využívají především při doučování dětí, ale s některými studenty také pro přípravu na přijímačky na střední školu. *„Kolegyně Iryna pracuje asi se dvěma dívkami z Nového Boru online a pak s jedinci v Liberci. Je to jeden z nástrojů, kdy se daří děti rozmluvit a nebouchat jen češtinu jako slovíčka a gramatiku. Materiály pravidelně představuji i na webinářích pro učitele a asistenty pedagoga. Mám na ně velkou a pozitivní odezvu,”* potvrzuje Hana Dostálová, která na Liberecku koordinuje vzdělávací služby Člověka v tísni.

<https://www.clovekvtisni.cz/mluvim-tedy-jsem-10174gp>